

Liviu Ioan Stoiciu

DOUĂ SÂMBETE OARECARE – LA FOCȘANI

(acum 20 de ani)

Sâmbătă, 1 noiembrie 1986. La ora 8.20 sunt la Biblioteca Județeană (BJ), obosit. În trecere spre BJ, văd unitatea comercială 8 din strada Bucegi cu o coadă enormă la pâine, dar nu se vinde pâine, n-a sosit. Mă ocup de planurile editoriale, totalizez. Termin de citit o carte firavă de traduceri cu premiații de la Struga: interesant, poeziile sunt niște disidenți... La ora 9.30 ies să văd dacă pot cumpăra pâine, pâinea n-a sosit și mulțimea stă prostită, nu mișcă nimeni în rând! Mentalitate de turmă. Mă revolt: la Hală și vizavi e pâine fără coadă, ce nouă ștabărime o fi locuind pe aici? Firește, se dă numai pe cartelă... Fac scandal la chioșcul de vizavi de Hală, unde vânzătoarea nu vrea să servească și pe cei cu cartele înscrise la unități unde nu s-a adus pâine! Urlu, vânzătoarea nu știe ce să creadă. Merg să văd presa apărută azi, iau „Magazin”. „Olga” mă anunță că intră în concediu de odihnă pentru două săptămâni, timp în care nu mă voi descurca, pot să pun pariu, nici cu pâinea, nici cu presa. Trec și pe la Casa Cărții degeaba. Întors la BJ, dau telefon copilului: l-a trezit ceasul deșteptător, îl invit să se îngrijească singur. La ora 11 plec iar la autoservirea 8, sărmană zi: ei bine, s-a adus pâine neagră, rotundă, se dă câte o jumătate doar, pâine de 3,50 lei sau chiar de 3 lei, naiba mai înțelege. Mi se face efectiv rău de nervi, coada umiltoare e interminabilă și pâinea s-a terminat deja... Rămâne o grămadă de lume fără pâine! E strigător la ceruri... Revin la BJ și caut directorul de la Direcția Comercială, pentru reclamații: nu-l găsesc la telefon, bineînțeles. Sosește presa centrală de azi la 12.30 la BJ, o frunzăresc („Cinema”, „Lumea”, revistele săptămânale literare, ziarele de ieri și de azi). La 13.30 vin spre casă, e zi de sâmbătă, totuși: las un plic al directoarei BJ la „Casa Albă din Focșani” și vin la „Big”. Mă așez la o coadă rezonabilă: am parte de același spectacol, vânzătoarea nu vrea să servească un cetățean în vârstă, o întreb pe ton urban ce are de pierdut dacă-i dă și dumnealui o pâine, chiar dacă nu e arondat cu cartela aici... Îi vinde o pâine cetățeanului căruia-i tremurau mâinile, îmi vine și mie rândul, nu vede că „legitimația” mea nu e pentru „Big” și-mi bifează pe două zile! Iau două pâini de 3 lei, negre, mai am pâine veche acasă? Întors la domiciliu (îl întâlnesc pe poetul AV, care stă cu mine pe aceeași scară de bloc, „ți-a spus nevastă-ta, am fost ieri pe la tine și am dat telefon la deranjamente, nu are ton telefonul meu”; nu, îi răspund, nu mi-a spus soția nimic; la atât se reduce dialogul nostru, n-avem ce altceva să ne spunem; seara, îi amintesc soției de întâlnirea mea cu AV, „am uitat să-ți spun”, îmi răspunde ea; n-o cred, se ferește de mine: adevărul e că am convenit să nu-l mai primim pe bețivanul ăsta în casă, cu atât mai mult în lipsa mea, lumea arătându-l cu degetul, s-ar putea să fiu nedrept cu el, dar îmi ajunge că sunt urmărit „oficial”; aud că se pun microfoane în telefoane; și colaboratorii, ciripitori sau nu, sunt recrutați mai ales dintre cei cu vicii ieftine; ca de obicei, soția a amuțit, n-a mai binevoit

să comenteze; o invit iar să mă scutească de surprize, de a afla din alte surse decât de la ea ce se întâmplă în casă în absență). Fac în sufragerie curățenie în amănunt. Sosește și Doina de la serviciul ei, mâncăm împreună. Doina se plânge de dureri în partea dreaptă a capului, „ai nevralgie, ai tras curent” – își pune sare încălzită, într-o cârpă. Ne culcăm amândoi. Nu vom pleca azi la Adjud, cum a propus ieri Doina, la ai mei, o fac să înțeleagă că n-are sens, deranjul ar fi dublu acolo. Sosește fiul, Laurențiu, după ora 16, de la școală: Doina îi pune de mâncare. Fiul pleacă în Cartierul Sud cu bicicleta, la bunica lui (mama soției). Doina se întinde iar în pat. La ora 17 eu mă scol: nu e apă fierbinte la robinete, renunț să fac baie la această oră, să-mi spăl părul cu șampon, o las eventual pe mâine. Revin din dormitor în sufragerie, la birou: de la ora 17.15 încep și scriu un poem... Nu-mi vine să cred, merge singură mâna! Sunt suspicios, înseamnă că n-are nici o valoare... O oră mai târziu definitivz poemul scris, îl transcriu, apoi:

Pus la zid

pus la zid, aici, le privesc: dau filă după filă. Corpuri fără capete, băgate unele în altele, roți: trec, rostogolite, pline de neîncredere. Le citesc: sunt doar pete de sânge sub microscop? Sânge uscat? Coborând către zero. Strălucesc... Din perspectiva turnului pușcăriei cotidiene, pus la zid, le privesc: din turnul din care se anunță ora cu tobele. Din turn se oferă priveliștea măreață a zidului șerpuint. Pus la zid. Un zid de cărți? Cărți de tortură, ale celor care n-au vrut să-și plece grumazul sub porunci: ale celor rămași fără capete, băgați unii în alții, rostogoliți, sau folosiți la echiparea unor aparate zburătoare – pentru înșelat ochiul. Ochiul celor înșcriși în zid, cu trup și suflet. Zid după zid. Zi de singurătate după

zi de singurătate: globuri stranii, adunate cu anii, cu scene

din viața anterioară, apoi o fecioară trezită din somnul iasomiei, iasomia plângând. Aici,

unde e o plângere generală: și scrâșnire de dinți. Aici a fost pâine caldă? Aici, în lumea nevăzutului, a fost pâine destulă: și nu mai e? Aici, unde se filozofează asupra vechimii stratului de pământ: care nu ne dorește. Nici de moarte n-o să mai avem parte? Ați vrea voi... Corpuri fără capete, băgate unele în altele, sau corpuri fără capete folosite la echiparea unor aparate zburătoare.

Pus la zid, le privesc: dau filă după filă...

Mă feresc, jenat, de soție, să nu vadă că am scris un nou poem... De la ora 19 deschid televizorul și scriu aici, în registrul-jurnal. Doina face mâncare cu carne de pasăre de la Ciușlea și citește, totodată, din autobiografia Agathe Christie. Mâncăm la ora 20 „felul doi”. Stăm la televizor la un film american, *Salvatorul*, Dumnezeu știe cine a jucat și a regizat, ca de obicei nu se dă „genericul cu distribuția” (probabil să nu afe „tovarășii” că e american, nu contează în ce limbă vorbesc), n-a fost chiar rău filmul. Doina se culcă, eu vin și mă așez iar la birou în sufragerie, după ce mănânc o ciorbă și un ecler: stau o oră cu ochii pe pereți, visând la alte vremuri, boală veche. De la ora 0.10 la 1.10 definitivz al doilea poem „la zi”, până să mă culc:

O sută de plecăciuni

o sută de plecăciuni. Ce sunt din ce în ce mai mici: în salturile lor succesive. Plecăciuni umile: cui? Papagalului acela mare? Papagalului mut, cu sprâncenele încrunțate. Îl arată la televizor. Mândrețe de papagal. Că așa ceva nu se uită în pădure.

O sută de scribi... Sunt serviți primii și capătă de două ori mai mult, după ce fac o sută de plecăciuni împreună. O sută de scribi, cu un mac între dinți: de obicei. Floarea

lor preferată fiind laptele cucului... Numai o sută? Numai (ecou)...

Nici un răspuns. Nimănuși să nu-i mai treacă prin minte să pună întrebări: „voi, o adunătură de nerușinați”. Nerușinați și josnici... Aici, unde cerneala roșie curge pe toate drumurile și unde totul este făcut parcă din hârtie de scris: colinele, palatele noilor îmbogățiți, zidurile secrete, orașele fără gaz metan și casele cu mobilier în ele, aici unde toate așteaptă să fie mângălite...

Ordin: fiecare să stăruiască neîncetat, din copilărie, până i se va da! Aruncați totul pe cântar, inclusiv organele interne. Totul. Și organele sexuale? Și! Nu țipați! Amenințați de degradare.

Amenințați, numai? Să lăsăm mânia la o parte, „căci mânia este de la diavol”. Aventurieri, care mai de care mai țicniți. Că nu este o lege a atracției aici? Că fiecare este, în sine un simplu sac prost cântărit. Sac de piele plin cu oase, organe, zgârci, carne macră, mațe, sânge. Ba sac plin de cenușă, mâine, bă... Cenușă-de-plecăciune-pe-lumea-asta. De ce nu profitați? Cu o plecăciune umilă... Fiecare dintre cei o sută de scribi face o plecăciune umilă... Ce așteptați? Faceți o plecăciune!

Doar nu credeți în zei, nici în jurăminte sau în prevestiri...

Sâmbătă, 8 noiembrie 1986. La ora 8.25 la Biblioteca Județeană (BJ), după ce fixează copilului ceasul să-l trezească. Citesc din revista „Ramuri”, ultimul număr. Mă trimite direcția la Consiliul Județean al Culturii și Educației Socialiste Vrancea (CJCESV). Profit de ocazie și vin întâi acasă, îngrijorat că sună numai ocupat telefonul, mă gândesc la Laurențiu, poate n-a pus bine receptorul în furcă și ăștia „care ne ascultă” sunt în stare să ne taie telefonul. Nici pomeneală, Laurențiu a stat jumătate de oră, pe puțin, de vorbă cu Memi (bunica lui)! Îi las să mănânce, fac patul ca de obicei în camera lui (e grea pentru el plapuma de pus în dulap, împreună cu pernele de burete), îl cert că nu s-a apucat de învățat. Am cumpărat pâine de la „Big” și napolitane de 30 de lei. Merg la CJCESV, las hârtia

directoarei BJ, trec pe la chioșcul IJGCL și cumpăr biscuiți crocanți (buni pentru aciditatea mea stomacală) și un alt rând de napolitane – de 40 de lei. Trec pe la atelierul „de optică” al poetului Virgil Panait, mi-a adus de la Timișoara, unde a fost după marfă, o punguliță de piper („biber”), 50 de grame la... 65 de lei, incredibil, cumpărată de la bișnițari, și o pungă de plastic, nu mă îndur să-i cumpăr pe loc marfa, „rămâne pe luni, să o întreb pe soție dacă merită să dau atâția bani pe 50 de grame de piper”. Îl întâlnesc pe poetul Ioan Botezatu, mă invită la o cafea, o plătesc eu: am cu el o discuție dură, va trebui să o relatez separat (despre lecturarea unor fragmente legate de „faraon” din volumul meu *Inima de raze* la el la serviciu, colegilor lui, ocazie cu care „cei care veghează la liniștea țării” au intrat pe fir și au început să ceară declarații de amor). Întors la BJ, termin de socotit Editura „Ion Creangă”. Frunzăresc abonamentele BJ, o grămadă, sosite azi... Am chef de glumă cu două colege de serviciu, Geta Sterian și Maria Zainea – ca și ieri, de altfel, făcând tapaj pe seama măritişului domnișoarei. Acasă, după ora 13.30. Fac în sufragerie curățenie, e sâmbătă, intrat în haine „de casă”. Vine Doina, vrea să mergem amândoi în Cartierul Sud, că au sosit de la Brăila fratele ei, Valentin Popa și... noua logodnică! O rog să se ducă singură, eu voi veni cu Laurențiu, când se va întoarce de la școală. Oricum, n-am chef de scandal, supărarea mea pe fratele și mama ei nu mi-a trecut. Mătur ușor, șterg cu cârpa udă și scutur în bucătărie și pe holuri. Fac în dormitor, noutate, curățenie în amănunt. Pe zi ce trece observ că munca mea în casă se extinde, de la curățenia generală la lecțiile copilului: se apropie vreo... burlăcie? Ce semn e asta? Voi divorța? Bat în lemn: sper să nu i se întâmple ceva soției. A rămas doar mâncare să fac – dar nu mă pricep. Dau telefon copilului vecinului de deasupra apartamentului nostru, care iar a pus „plăcile de tembelizat” la picup. Urlu la el, îl sperii, oprește aparatul, mă întind în pat: ațipesc un sfert de oră, până încep bocăniturile de reparații cine știe pe unde în bloc, s-a dus dracului odihna mea. Vin în sufragerie, la birou: și fără să vreau scriu un poem de la ora 16.30. În trei sferturi de oră îl și transcriu, mare minune:

Un turn de pază

un turn de pază în
pustiu, care te atrage ca un magnet ascuns: a
cărui descriere se
aseamănă pe dinlăuntru cu tine
însuși, un
turn plin de sine și de slavă, de necinste și poftă de
săturare.
În pustiu... „Oprindu-se în nedumerire pe
jumătate de drum”: de aici raportând, înainte să
dispară, că

atunci a văzut – „după o măsurare a curenților
electrici care se formează în mod
spontan sub
pământ”. A văzut, pe cuvânt... Dar
nimeni n-a mai auzit
demult nimic despre turn. Turn de pază al

poetului, cum i se spune azi, care te atrage ca un
magnet.

Turn luat în răs încă de pe atunci: pe
acolo pășteau cămilele cu
puii lor. Prin
copilăria mea: ce turn? Un turn în formă de pește
uriaș. Acest pește-turn luând
culoarea nisipului,
nisip în care și azi, poate, se ascunde... Un

turn profanat, plin cu primele
mele manuscrise în versuri, descoperite de pe la 15
ani, neîmpliniți, într-o grotă la
malul
mării moarte, într-o grotă pe
unde mi se rătăciseră caprele... Turn profanat din
copilărie,
cu manuscrise mereu rescrise.

Cam pe la ora 18 apare Laurențiu: într-un suflet, de la spectacolul ieșenilor cu *Print și cerșetor*, nu s-a terminat, e pauză, că nu plecăm la Adjud? Nu azi. Îl trimit înapoi să vadă și restul piesei. Mă bărbieresc. Ar fi trebuit să fac și un duș la ora asta, dar nu e apă fierbinte. După ora 19 plec împreună cu copilul spre Cartierul Sud: până să sosească el, cos scurta verde „de burete”, descusută la încheieturi. Merg pe jos cu copilul, pe întuneric, până la Sud (ce nenorociți, cu economia lor de curent) discutând serios ba de una, ba de alta, mâncăm napolitane. Sosim la „familia Popa Vasile”, la blocul H 16: îi sărutăm pe Taica (tatăl soției) de ziua de naștere și pe Valentin (fratele Doinei) de revedere, facem cunoștință cu „Amalia”, logodnica lui din Brăila (ștearsă, cu buze subțirele – „asta e rea”, a decretat Doina; e fără gust îmbrăcată, destul de oarecare, cu un glas nefeminin... ce să mai zic, nu e treaba noastră, e alegerea lui Valentin). „Amalia” are bunul simț să stea deoparte, rar scoate o vorbă: îi dăruiește lui Laurențiu un flanel albastru, ciocolate... Nici eu, nici Doina nu ne putem face nici o impresie: o fi focoasă la pat? O fi gospodină... „Ce a găsit la ea?” Mâncăm (ciorbă, sarmale, friptură de pui), se bea vin (eu beau apă) și cafea, Valentin e băut binișor, dar se menține pe picioare. Taica, sărbătorit, e tăcut, obosit probabil, Memi e retrasă... La ora 22.15 plecăm, conduși de Valentin până în stația de autobuz. Memi a stat la cozi, numai ea știe cu ce eforturi, și ne-a cumpărat „frații Petreuș” (denumire la doi pui mititei puși într-o pungă) și o pungă de ficat de pui, suntem salvați o vreme – dacă nu vom avea oaspeți (tocmai trebuie să aibă loc Salonul literar Dragosloveni). Avem noroc, prindem un autobuz până în centru. Întorși acasă, ne dezbrăcăm: se culcă Doina, Laurențiu (are 11 ani) se lasă greu lămurit să se culce, trebuie să ne sculăm cu noaptea în cap. Azi i-am adus copilului pătrățele color cu imagini „occidentale”, scoase din guma de mestecat, probabil, dăruite de colegele de la Secția Copii a BJ, hârtii găsite prin cărțile împrumutate: e încântat la culme. La ora 23 vin și scriu aici, în jurnal. Mă culc după 12 noaptea (la ora 5 trebuie să fiu pe picioare, mergem toți trei la Adjud, la ai mei): afară, vânt tăios, de iarnă. În bloc trebuie să fie vreun „Sfânt Mihai”, e gălăgie, să văd cum adorm...